

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyilt-tér sora 1 korona.

Földmivelők orvoslandó panasza.

Falusi küldöttségek járnak mostanában a Magyar Gazdaszövetségnél, a kisczardák szervezett központjánál. Egyszerű munkás kisczardák alkotják a küldöttséget papjukkal, tanítójukkal az élükön. Panaszkodni jönnek, hogy a falu hajban van. Ha nem volna nekik férfiak, sirnának, de egyik-másik öszbecsavarodott fürtű gazdának a szeme így is könnybe lábad a sulyos panaszok felsorolása közben. Lovát, kocsiját elvitték, fiát is, ő maga öreg ahhoz, hogy terhet hordjon, fiának nyolc gyerekre várja az apja leveleit s a kisbirtok műveletlenül hever, mert se pénz, se gazda, se kiségitő munkáskéz. A Magyar Gazdaszövetség Darányi Ignác elnöklete alatt tartott igazgatóválasztmányi ülésén behatóan foglalkozott ezekkel a panaszokkal, mert felismerte, hogy az ország minden nagy érdekével, magával a hadviselés sikerével függ össze ezeknek a panaszoknak a gyors orvoslása.

A háboru ugyanis nem csupán a csatatereken dől el, hanem a mezőkön is. Ellenségeink a tengeren tülről táplálkoznak, de bennünket a mi földünknek kell eltartani. Ha a mi földünk a tavaszi munkálatok híján műveletlenül marad, amitől Isten óvja hazánkat, az ép olyan baj lenne mint a puszkapor fogya. Ennek nem szabad megtörténni, ez ellen már most kell védekezni, mikor még minden orvoslás idején van. Azon az ülésen, melyen szóba kerültek a falusi gazdák panaszai. György Endre megkapóan festette a földmivelő osztály áldozatainak sorozatát. A gazdaszövetség elől járt a háborús adakozásban önkényes adójával, ez az osztály adott legtöbb katonát, a földmives kénytelen volt lemondani munkaejéről, azután jött a hadikölcsön, melyből anyagi erejéhez képest leginkább vette ki a részét, az új hadiadó a földbirtokosok vállát nyomja, mert a bankok mentesek alóla s a gazdaszövetség nagylelkű a hadbavonultak családjai iránt is, mikor teljes illetményben hagyja őket a földmivelésügyi miniszter felhívására, ha mindjárt nem is akarnak dolgozni az eltávozott családfelelő helyett. A földmivelő odaadta lovát, kocsiját, kocsisát abban a reményben, hogy majd megváltja a kincs-

tár, megváltja a lovat, fogatot s vehet újat a régi helyett, mellyel megművelheti földjét. Ennyi áldozat után édes hazánk védelmére, melyet mindenki szívesen hozott meg, nem szabad csak azt látni, hogy pénzvállalatok kedvezésekben részesülnek, a városok több államszegélyt kapnak s a kereskedők és iparosok hadba nem vonult csoportjai is államszegélyt fognak kapni.

Senkitől nem sajnáljuk, ha a közből megkapja azt amire rászorul, de a falvak munkaejére, vetőmagja az ország ügye. Ha a falvak arról panaszkodnak, hogy a fogatokért most sem kaptak pénzt s a nem hadköteles kocsisokat visszatartják, úgy, hogy tavasszal nem bírják megművelni a mezőt, ez mindnyájunk veszedelme és az egész ország dolga.

Azzal, hogy a Gazdaszövetség fel-emelte szavát, tartozott lelkiismeretnek a történelem ítélőszéke előtt. Ebből láthatja a Szövetségben szervezett kisczarda osztály, hogy ügye hűségese kezelve van letéve, amelynek kitartó munkáját érző szív vezérli. Ime érik a kecskeméti, siófoki, legutóbb a temesvári nagygyűlések vetése.

Kétséget nem szenved, hogy a Gazdaszövetség közbelépése meghozza a gyümölcsöt és gyorsan elkövetkezik a segítség. Ennek gyorsan el is kell következni. Sürgősen kell gondoskodni a lovak, fogatok megváltásának a kifizetéséről, a vetőmag szétosztásáról, általában a föld panaszainak az orvoslásáról, mert a föld nem vár.

Adja meg az állam a falunak a magáét, akkor lesz termés bőven s a termés biztosítja a győzelmet.

Hadimenetrend a Dunántul egy részében. A Szerbia elleni hadjáratban lévő új hadi akció folytán a Dunántul egy részében és egyes alföldi Máv. vonalakon a minap újból hadimenetrend lépett életbe, mely azonban most hihetőleg sokkal rövidebb ideig fog tartani, mint ameddig az általános mozgósítás kezdetén tartott. A hadimenetrend a következő vonalakon lépett újból életbe: A dombóvár—pécsi, budapest—dombóvári, dombóvár—bródi, pécs—barcsi, pécs—eszéki, szabadka—zombori, zombor—újvidéki, újvidék—szabadka—budapesti, budapest—szeged—temesvári, szeged—nagybecskerek, szeged—karlova, temesvár—orsovai és az öszeges boszniai vonalakon ismét a hadimenetrend lépett életbe. A polgári áruszállítás e vonalakon teljesen szünetel s a személyvonatok használatánál is igazolványokat kell szerezni. A déli vasút összes vonalain a rendes menetrend maradt érvényben.

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete folyó hó 10-én tartott gyűlésén Nyárondi Jánosné kérvényére a községi kanok tartásdíját 1915. január 1-től kezdve felemeli mindaddig, míg a drágaság tart. Klein Mórné kérvényére a tőle egyezség szerint járó 300 koronát nem engedi el a képviselőtestület. Az 1914. évi anyakönyvi kivonati díjakat Horváth Jenő főjegyző anyakönyvvezetőnek jutalom gyanánt átengedi. Keszler Zoltán tanító drágasági pótléka ügyében Komjáthi Lajos, többek hozzájárulása után, indítványát visszavonja, így ezen tárgyat a napirendről leveszik. Ihász Antal és fia részére házukat, ha az telekkönyvileg megterhelve nincs, lakhatóvá teszi, a költséget a házra kebelezteti, az eddig nekik adott havi 20 korona a költségek törlesztésére fordítatik. Az u. n. ispánház bérbevételére többen árvereztek. Többek hozzászólása után elhatározza a képviselőtestület, hogy az eddigi árverést megsemmisíti s a lakást 1915. április 24-ikére felmondja s innen kezdve újabb árverésen leendő bérbeadását elrendeli.

Dr. Lőke Mór községi orvos jelenti, hogy az itt állomásozó ulanus ezred katonái között a tifusz terjedt el s mivel a községnek nincs járványkórháza, ilyen célra elkérte Ley József prépost-plébánostól a Kath. Legényegylet helyiségét, aki azt készségesen átengedte s ahol a betegek elkülönítve kezelhetők, de a helyiség felszerelendő. A jelentés tudomásul vétele után a továbbiakkal az előjáróságot megbízzák.

Olvastatik a kir. járásbíróság végzése, mely szerint a Szt.-Györgyhegyi Bazaltbánya Rt. az 1914. évi haszonbér fejében 600 koronát bírói letétbe helyezett. Tekintettel arra, hogy Tapolcza nagyközség a késedelmes bérlővel szemben a haszonbéri szerződést megszüntette, erről őt értesítette, elhatározza a képviselőtestület, hogy a haszonbéri összeget most sem veszi fel, azt rendelkezésre bocsátja s ragaszkodik előbbi határozataihoz. A Szt.-Györgyhegy tető birtoklása ügyében dr. Kovács Vilmos, mint e perben a község képviselője, az ügyről részletes előterjesztést és felvilágosítást ad, mit a képviselőtestület tudomásul vesz.

Az intézetünknel jegyzett

HADIKÖLCSÖN ideiglenes KÖTVÉNYEI

a vonatkozatos ideiglenes elismervények ellenében a hivatalos órák alatt átvehetők.

TAPOLCZAI TAKARÉKPÉNZTÁR
Részvénytársaság.

Az ötödik moratórium-rendelet.

A kormány már most, a negyedik moratórium-rendelet lejártá előtt kibocsátotta újabb két hónapra szóló ötödik moratórium-rendeletét, a mely február elsején lép életbe. Az új rendelet még ugyaszólván az eddigi rendelet kereteiben mozog és nem jelenti a moratóriumnak nagyobb mértékű fölöadását, amire a mostani gazdasági helyzet még nem látszik alkalmasnak. Az új rendelet ismétli a negyedik moratórium-rendeletnek valamennyi főtartott szabályait a következő változtatásokkal:

A jelzálogadás, a törlesztéses záloglevélkölcsönöknek ezentúl is csak folyó annuitásait tartozik a moratórium alatt megfizetni; de ha az adós a folyó annuitásokra megszabott fizetési kötelezettségének a hitelező fölhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt bármely részben nem tesz eleget, a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és tőketörlesztő részletek megfizetését is követelheti. Hasonló intézkedést tartalmaz az új rendelet más kamatok fizetésére vonatkozóan is.

A negyedik moratórium-rendelettel megszabott részlettörlesztés kötelezettsége a biztosítási szerződésből eredő tartozásokra is fönmarad olyképpen, hogy ahol akár biztosítási díj, akár biztosítási összeg címén már egy ízben 25 százalék volt fizetendő, két hónap elteltével újabb 25 százalék válik esedékessé.

A személyes munkateljesítmények címén fönálló költség- és díjtartozásokra, mint eddig, kéthónaponként 25 százalék, az ingó dolgok vételára és ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fönálló tartozásokra, mint eddig, hónaponként 10 százalék fizetendő.

Mivel váltótartozásokra csak három hónaponként szokott törlesztés történni, az új rendelet az olyan váltók és hasonló papírok után, amelyekre a moratórium-rendelet értelmében januárban 10 százalék fizetendő, a következő két hónap alatt nem rendel el fizetést. Előre jelzi azonban a rendelet, hogy e papírokra áprilisban újabb részfizetés lesz teljesítendő. E részfizetés nagyságát a minisztérium annak idején a gazdasági helyzet újabb mérlegelésével fogja megszabni. Másfelől azonban az új rendelet a 10 százalékos részlettörlesztés kötelezettségét kimondja azokra a váltókra, amelyek 1914. október 1-étől 1915. január 31-éig váltak vagy válnak esedékessé. A 10 százalékos részlet az októberi és novemberi váltókra februárban, a decemberi és januári váltókra márciusban fizetendő a lejáratnak megfelelő napon. A 10 százalékos részlet érvényesítésében a hitelező nincs záros határidőhöz kötve. Ahol a váltókereset vagy a visszkereset fön tartásához a törvény a váltónak fizetés végett való bemutatását kívánja meg, ott a váltóbirtokosnak a váltót mindenesetre be kell mutatnia, mielőtt a részletet peresíti. A váltóbirtokos azonban a bemutatást és a peresítést az egyes részletek tekintetében mindaddig elhalaszthatja, míg a váltóösszeg

teljesen ki lesz véve a moratórium alól. A váltódíj a hitelezőt a fizetendő részlet tekintetében az óvás felvétele nélkül is megilleti. A váltóbirtokos köteles, ha a váltóra részfizetés történt, ennek megtörténtét és azt, hogy a részfizetést ki és mikor teljesítette, a váltón minden esetben följegyezni.

A moratórium alá nem eső váltókra nézve az új rendelet fentartja a bemutatás és óvás határidejére megszabott határidő meghosszabítására rendelt 2 hónapi és 2 köznapi határidőt. Az új rendelet erre vonatkozóan néhány formai intézkedést tartalmaz.

Az új rendelet végül a budapesti tőzsdén az áru- és értéktulajdonosi számlarend alapján likvidált ügyletekből eredő tartozásokra a törlesztés kötelezettségét kiterjeszti a megbízott tőzsdetag és a tőzsdén kívüli megbízó között való viszonyra is, ha a megbízó kereskedő.

Gondolatok a békéről.

Azt szeretném, ha az európai béke egyedül az én kezembe volna letéve. Gondom lenne rá, hogy sohase zavarja meg semmi.

II. Vilmos.

Két művelt nemzet háborúja árulás a civilizáció ellen.

Carmen Sylva.

A sajtónak meg kell győznie a közvéleményt arról, hogy a béke eszméje nem utópia, hanem praktikus megvalósítható s hogy minden nemzet helyesebben cselekszik, ha ügyének védelmére a jogra bizza, semmint ha a háboru kockázatával akarja elintézni.

Apponyi Albert.

Tulságos barátja voltam a háborúnak.

XIV. Lajos.

A háboruban mindent föl szabad áldozni, csak a becsületet nem. A békét semmiért sem szabad feláldozni, csak a becsületért.

Berzeviczy Albert.

A leszerelés lehetséges, csak komolyan kell akarni.

Bebel

Nincs magasabb mint a béke gondolata. De a gondolat nem elég: cselekedni kell; az akaratra kell életre kelni bennünk, hogy a békét a civilizáció javára megmentsük.

Jaures.

Minden háboru, még a diadalmas is szerencsétlenség, nemcsak a legyőzöttekre, hanem a győzőre is.

Moltke.

A háboru a rossz és az erkölcsi romlás forrása; a legnagyobb akadálya a morálnak.

Kant.

A háboru semmi garanciát sem nyújt arra nézve, hogy vele együtt a jog is győzelemre jut; ennek az ellenkezője épp olyan gyakran megtörténik.

Fichte.

A szociális haladás lehetősége a háboru abban hagyásától függ.

Spencer Herbert.

Megdönthetetlen hitem, hogy a tudomány és a béke egyszer mégis csak legyőzik a tudatlanságot és a háborut.

Pasteur.

A háboru olyan mint az állvány, a melyre szükség van míg a házat építik, amelyet azonban, bár akadályozza az épület használatát, később sem akarnak elhordani.

Tolsztoj.

A nemzetek fölött áll az emberiség; Isten óvjon engem olyan patriotizmustól, mely elfeledtetné velem, hogy elsősorban világpolgár vagyok.

Lessing.

El fog következni az aranykor, amikor csak egyesek, de nem népek fognak vétkezni, s amikor ágyugolyót csak néha-néha szánt föl az eke.

Jean Paul.

Mi jót cselekedtek a háboru férfiai az emberiség javára? Semmit. Mi jót találtak ki? Ágyut és fegyvert. Ez minden. A talicska föltalálója több hasznott szerzett a világnak, mint a legmodernebb erődítések építője.

Maupassant.

HIREK.

Ruht!

Véres mezőkön vágat a huszár...
A lova horkan, ugrik a sötétbe,
Szárak levél zörög az őszi fán,
Az árnyék uszik a vitéz után,
Meredt karok bénán nyulnak feléje.

A paripa zavaros vízbe gázol,
Sápadt halottat vet felé az ár,
A láthatatlan bolygó, néma árnyak,
A golyó-dongók szállnak szálldogálnak,
Véres mezőkön vágat a huszár...

Rándul a kantár, megtorpan a ló,
A lovas vére a mentere fut,
Sok-sok piros vér mintegy szép kaláris,
És vezényel a legfőbb generális:
Huszár Kovács, Halt! Absziten! Ruht!

J. J.

A Tapolczavidéki Gazdakör igazgatóválasztmányi és közgyűlését folyó hó 24-én — vasárnap — délelőtt tartja Tapolczán a község háza tanácstermében. Az igazgatóválasztmányi gyűlés délelőtt 9 órakor, a közgyűlés 10 órakor lesz és pedig azért a rendkívüli időben, hogy a nagy számban vonaton bejönni szokott vidéki tagok, a délelőtti vonattal érkezvén, a délután csupán 1 órakor induló balatoni vasuton visszautazhassanak. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Titkár jelentése a kör múlt évi tevékenységéről, leltári állapotáról. 4. Pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az igazgatóválasztmány jelentése és előterjesztése a jövő évi munkarendről és költségvetésről. 6. Folyó ügyek és netáni indítványok. Esetleges indítvány nyolc nappal a közgyűlés előtt a titkárhoz küldendő. A nehéz viszonyok között hatványozott mértékben kell a gazdáknak tömörülni, hogy közös érdekeik kivívásában annál határozottabban és célravezetőbben munkálkodhassanak.

Az ételmisszerárusító kereskedések tisztaságának ellenőrzése céljából a múlt héten Botka Andor szolgabíró megvizsgálta a tapolczai boltokat. A kisebb kereskedésekben a tisztaság tekintetében bizony sok kívánnivaló volt, amire az üzlettulajdonosokat figyelmeztette is.

Nyilvános köszönet. Özv. Szalay Bálintné urasszony Rízapusztáról 10 koronát küldött a Vörös-Kereszt tapolczai fiókjának, mely adományt hálásan köszöni

az Elnökség.

Megjötték a hadikölcsön-kötvényekről szóló ideiglenes elismervények. A Balatonmelléki Takarékpénztártól nyert értesülésünk szerint az 1914. évi 6 százalékos m. kir. állami adómentes járadék- (hadi-) kölcsönökre vonatkozó ideiglenes elismervényeket a nyilvános aláíró helyekre már szétküldötték. Nevezett intézet eme elismervényeket — a jegyzés alkalmával kapott elismervény ellenében — f. hó 18-tól kezdődőleg szolgáltatja ki. A pénzügyi kormány a most kiadott ideiglenes elismervényeket április hóban cseréli ki eredeti kötvényekkel.

Nincs k...
hogy a há...
vonta, azo...
Tapolczán...
vonatok...
ság az a...
egyetlen b...
nősen este...
elviselhető...
példaul, ak...
hely felől j...
bizony ner...
lehetetlen...
utacón v...
panaszos...
ilyen hely...
tapolczai...
kedést. Na...
hány berk...
a háboru...
panaszok.

Hamisít...
Bátori Józ...
és több gy...
felküldött...
nak.

A szab...
Az általán...
badságot...
néptörelm...
gel plakát...
melyek fé...
tartoznak...
szolgálatk...
kivett ne...
ban bevon...
tettek és...
vagy hon...
tehat a B...
nülőknek...
lenniök, f...
plakátok

Kapoc...
a hadiköl...
összeg, m...
segere ad

Ertesít...
és fódra...
tovább ve...
széves pá

Apolló...
ező a k...
kényelmes...
mögöszi...
kötséget...
igényű k...
háboru...
rakozásra...
szorakoz...
szep, kén...
kepeivel...
Háenkint...
törtökön,

Megha...
legnyeseb...
és diszpo...
ahol negy...
meghalt...
fia a ma...
köszönhe...
formán ü...
előadják...
ahol raj...
megvallo...
tartoznak...
Habala a...
jezte ki...
koporsója

Megdr...
Mikor a...
ével ez...
Dunántu...
Zalamegy...
kezelő, t...
látszik a...
itt is érv...
meglepet...
hogy a v...
jelentke...
a stájge...
világban

Nincs kocsis a vasuti állomáson. Igaz, hogy a háboru a bérkocsisok lovait is elvonta, azonban annyi bérkocsis mégis van Tapolczán, hogy legalább az esti vagy éjjeli vonatokhoz egy-egy kocsit soronként a hatóság az állomásra kirendelne, de legtöbbször egyetlen bérkocsis sincs az állomáson különösen este vagy éjjel. Nappali utazásnál csak elviselhető egy kis kényelmetlenség, de már például, aki a kora hajnali vonattal Keszthely felől jön családostul, podgyással, annak bizony nemcsak kényelmetlen, hanem teljes lehetetlen sőt veszélyes is a sötét, sáros utcákon végig vándorolni, mint ezt egyik panaszosunk elbeszélte. Képzelve bárki magát ilyen helyzetbe, bizonyára nem dicséri a tapolczai városi kényelmet és hatósági intézkedést. Naponta kellene beosztani azt a néhány bérkocsit is, ami Tapolczán van, akkor a háboru dacára sem merülnének fel ilyenmü panaszkok.

Hamisított tej. A mult hét folyamán Batori József rendőrbiztos tejevizsgálatot tartott és több gyanus tejet vegyvizsgálat céljából felküldött az országos vegyvizsgáló állomásnak.

A szabadságolt népfőkelők behívása. Az általános mozgósításkor ideiglenesen szabadságolt A) osztályú (katonailag kiképzett) népfőkelők öröme véget ért: csütörtökön reggel plakátok jelentek meg a város utcáin, melyek felhívják őket, hogy január 20-ig tartoznak bevonulni. Sem a betegség, sem a szolgáltatásképtelenség okából szabadságoltak kivétel nem kepeznek. Nem tartoznak azonban bevonulni a bizonytalan időre felmentettek és akiket a felülvizsgálattal a hadsereg vagy honvédség kötelekéből elbocsátottak, tehát a B) alsztályú népfőkelők. A bevonulóknak sok mindennel fel kell szerelve lenniük, főleg meleg téli holmikkal, amiket a plakátok részletesen felsorolnak.

Kapolcsón a posta lezárta folyó hó 8-án a hadikölcsön aláírását és meglepő nagy az összeg, melyet a kapolcsiak az állam segítségére adtak: 22,400 korona.

Értesítés. Sógorom, *Hárich Gyula* borbély és fodrász vezetét — bevonulása folytán — tovább vezetem és kérem az uri közönség szíves pártfogását.

Kiss József.

Apolló-mozgósínház Tapolczán. Tapolczán a község háza udvarán nagy költséggel kényelmes, modern berendezésű állandó mozgósínházat építtetett egy vállalkozó, aki községet nem kímélve iparkodik a kényesebb igényű közönséget is kielégíteni. Habár a háborus viszonyok alig alkalmasak a szórakozásra, de a mégis olcsó és élvezetes szórakozást nyújtó mozgósínház valóban szép, kényelmes berendezésével és tiszta szép kepeivel megérdemli a közönség pártfogását. Holnap négy előadás van, szerdán és csütörtökön, továbbá szombaton és vasárnap.

Meghalt Goldmark Károly. Korunk egyik leghíresebb zeneszerzője, Keszthely szülőtte és diszpolgára, Goldmark Károly Bécsben, ahol negyven évet töltött 85 éves korában meghalt. A szegény keszthelyi zsidókántor fia a maga törhetetlen erejének, kitartásának köszönhette nagyságát, melyet ma már egyformán ünnepelek mindenütt, ahol darabjait előadják. Néhány év előtt eljött Keszthelyre, ahol rajongó szeretettel ünnepelték s maga megvallotta, hogy élete legszebb emlékei közé tartoznak a Keszthelyen töltött rövid napok. Halála alkalmából Keszthely tavrátilag fejezte ki részvétét Goldmark családjának és koporsójára koszorút küldött.

Megdrágultak a zalamegyei vicinálisok. Mikor a Déli Vasut és a MÁV mintegy két évvel ezelőtt felemelték az utazási tarifát, a Dunántúli Helyiérdekű Vasut R.-t., mely Zalamegyében az összes vicinális vasutakat kezeli, tudvalevőleg nem stájerolt. Ugy látszik az „ami mulik, az nem késik” elve itt is érvényesült. Ujév napján ugyanis az a meglepetés érte a zalamegyei utazópublikumot, hogy a vicinális megdrágult, még pedig igen jelentékenyen. Nem kevesebb, mint 35 százalék a stájerolás, ami még ebben a háborus világban is kissé sok.

Készül a feljárt a kórházhoz. Csak nem régen említettük, hogy a kórházhoz felvezető utcát, ami különösen most, hogy állandóan elfoglalt a kórház s így több látogatója is van, a nedves időjárásban bokáig érő sár fedte. Jóleső érzéssel látjuk, hogy az Iskola-utcán végig most készítik a kórházhoz vezető feljártot. Előbb nagyobb, majd apró bazalt-törmelékkel fedték be az utcát és hengerelték le, ami azt hisszük a legmaradandóbb ut lesz a kórházhoz. Bárha mult számunkban jelzett panasz további részét is oly gyors orvoslásban részesítené előjáróságunk, mint amilyen gyorsan orvosolta a feljárt ügyét, akkor méltán elismeréssel volnának azok, akik az említett ügyekben panaszt emeltek. Hiszen egy kevés jóakaratu figyelemmel mindazon panaszokon segíteni lehetne. Egyik-másik utcában szinte uszunk a mésztörmelékkel elmállott sárban. Hát nem volna okosabb, célravezetőbb, egészségesebb, tisztább, jobb, szebb, no kell-e még több jelző, ha a mészkőtörmelék helyett a szemünk előtt lévő bazalt-törmelékkel fedetnénk utcáink kocsiutjait, de a házak előtti járdakészítes, ami ugyis kötelező, szintén bazalttörmelékkel történnék. Talán még erre is sor kerül!

Az alispán rendelete a zabkészletek bejelentésére. A magyar kormány a zabért követelhető legmagasabb árat sulyminőségre való tekintet nélkül métermázsánként huszonegy koronában állapította meg. Ezt a legmagasabb árat, amely magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. Ezeknek előrebocsátása után a hadsereg céljaira szükségelt zab beszerzésének biztosítása céljából elrendelte a kormány, hogy a törvényhatóság megfelelő módon hívja föl a közönséget, hogy a fölhívástól számított 8 nap alatt a saját vetőmag és gazdasági szükségleten fölül lévő egész zabkészletét kivétel nélkül mindenki írásban, vagy szóval jelentse be annál a községi előjárásnál, melynek működési területén a készlet fekszik. Akinek a törvényhatóság területén több község határában van készlete, összes készletét annál az előjárásnál jelentse be, amelynek működése területén készletének nagyobb része fekszik, a többi előjárásigot pedig értesítse, hogy a bejelentést melyik előjárásnál tette meg. Ezek a zabkészleteket a meghatározott áron a hadbiztosság barmikor átveheti. Zalavármegye alispánja ez értelemben sürgős rendeletet bocsátott ki. A mennyiben nem lenne kielégítő az eredmény, a kormány kénytelen lesz a hadsereg zabszükségletének biztosítására erélyesebb rendszabályokat alkalmazni.

Bortormésünk 1914. évben. Egy statisztikai becslés szerint Magyarországnak az elmúlt évben 2.206.000 hektóliter volt a mustermése, az előző évi 3.316.000 hektóliterrel szemben. A termésnek 33 százalékos csökkenése eddig nem jutott kifejezésre az árban.

Harc téren elesett tanítók és a nyugdíjtörvény. Az érvényben levő tanítói nyugdíjtörvény szerint az elhalt tanító özvegye csak tíz évi szolgálat után számíthat özvegyi ellátásra. Serelemesen említi ez a rendelkezés most a harc téren elesett tanítók özvegyeit és árváit, holott, ha a régen megígért revízió megtörténik, a nyugdíj jogosultság időszeke — akárcsak az állami tisztviselőknél — kevesbítettet volna. A háboru megindítása óta a tanítók országos bizottsága arra törekedett, hogy az illetékes kormányköröket méltányosságra bírja. Annál eredménye a szorgalmas utánjárásnak mégis lett, hogy a kultusz- és pénzügyminiszterek hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy a tízévi szolgálatnál nem bíró tanítók, illetve hozzátartozóik kérései *királyi kegyelem* útján figyelembevétel nyerjenek. Ez a vívmány tehát azokon a harc téren küzdő tanítókon segít, akiknek nincs tízéves szolgálatuk s így esetleges hősi haláluk után hátramaradottjaik nélkülözéseknél lennének kitéve a törvény ridegsége miatt. Egyházmegyénk tanítóköreinek figyelmét felhívjuk s kerjük őket, hogy az ily sajnálatos körülmények közé jutott özvegyek s árvák ügyét karolják fel s kérvényeiket esetről-esetre az évi ellátás megadása végett Ó-felisége elé tájécskék fel.

A maximális árak újbóli megállapítása.

A törvényhatóságok a kormány rendeletére tudvalevőleg megállapították a gabona- és lisztneműek maximális árait. A megállapítások ellen azonban mindenünnen nagyon sok fölebbezést adtak be, úgy, hogy a kormány most a törvényhatóságok határozata és a fölebbezések alapján az egész országra varmegyénként és járasonként kénytelen volt újból megállapítani a buza, rozs, árpa, tengeri és az ezekből készült liszt métermázsánként követelhető legmagasabb árat. Az erről szóló jegyzéket a hivatalos lap tegnapi rendkívüli kiadása azzal a megjegyzéssel közli, hogy ezentul a követelhető legmagasabb árra vonatkozólag mindenütt ez a kormányrendelet irányadó. A jegyzék szerint az országban követelhető legmagasabb ár 41 korona 50 fillér, legalacsonyabb ár 39 korona. Egész Zalamegye területén a következők ára lesz a gabonának. Buza 40 korona, rozs 32 korona 50 fillér, árpa 29 korona, kukorica 32 korona 50 fillér. Amint tehát látható, Zalában emelték a maximális árakat, hogy itt is annyiba kerüljön a buza, mint Vasban és Somogyban. Hát nem lett volna okosabb ehelyett Vasban és Somogyban is leszállítani az árakat?! Dehogynem.

Jelentkezzenek az elesettek hozzátartozói. A belügyminiszterium rendeletet bocsátott ki, hogy a veszteséglistában közölt elesett harcosok özvegyeit és árváit össze kell írni, hogy az őket megillető segélyben részesüljenek. A jelentkezőknek magukkal kell vinni hozzátartozójuk helyéről esetleg kezükben lévő okmányt (levelet), házassági és keresztlevelet vagy anyakönyvi kivonatot, valamint a saját keresztleveletéről szóló hatósági bizonyítványt.

A hadbavonultak nősülési engedélye. A belügyminiszteriumból a napokban rendelet érkezett a hadbavonult katonák nősülési engedélyéről. A hadi szolgálatra bevonult tartalékos tisztek, zászlósok, hadapródok, továbbá a hadi szolgálatra bevonult tartalékos és póttartalékos legénység házasságkötése esetén katonai hatóságtól nősülési engedély újabb rendelkezésig nem követelhető. A hadi szolgálatra bevonult népfőkelő egyének házasságkötéséhez katonai engedélyre nincs szükség. A honvédelmi miniszter az állításkötelezettség alatt lévő egyének nősülési tilalmát 1915. évi február hó 1-től kezdődő hatálylyal esetleg újabb rendelkezésig felfüggesztette.

Iparosok segélyezése. A kerületi iparkamara felhívása szerint az állami hadsegélyező bizottság azokat az iparos családokat, kik a család fő hadbavonulása folytán nyomorba jutottak, továbbá azokat az iparosokat, kiknek iparát a háboru alájában megtámadta, segélyben szándékozik részesíteni. Eme segélyezésnél egyébről nem lehet szó, mint a legnélkülözhetetlenebb életszükségletek fedezéséről olyanoknál, akik erre a jelenlegi körülmények között a legmegfeszítettebb igyekezetük ellenére saját erejükből nem képesek. Az ilyen iparos családok, illetőleg iparosok az ipartestületi jegyzőnél mielőbb jelentkezzenek.

A zalai népfőkelő földet foglal. Még sikeres szerbiai előnyomulásunk idején történt. Egy kies kis szerb községben magyar népfőkelőket helyeztek el. Vigyáztak az utakra, kísérték a trént, néha verekedtek is egy-egy arra tévedt szerb őrjáráttal, szóval dolgoztak magyar katonához illően. Az egyik zalai népfőkelő — földműves civilben — annyira ott-honosan érezte magát a bennszülöttektől elhagyott faluban, hogy kiment a környékre és nagy szerényen kimért magának néhány lánctermőföldet. Javában spekulált, hogy hol lesz a buza föld, melyik a bükkönyös, amikor odaért a századparancsnok.

— Mit csinál Nagy István?

— Kinéztem ezt a kis földet, kapitány uram!

— Hm. De hiszen ez szerb föld, nem a miénk!

— De majd az lesz, — vágta ki nagy büszkén Nagy István és spárgával kezdte keríteni a háza helyét.

Mikor lép életbe a hadi pótdadó? A pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a 20.000 koronán felüli jövedelmi adóra a hadi pótdadó kivetése az 1914. évi XLVI. t.-c. értelmében január 1-én lépett életbe. Az adót az adó-felhasználási bizottság fogja meghatározni, amelyben 2 rendes és 2 póttagot a törvényhatósági bizottság, 1 rendes és 1 póttagot pedig az ügyvédi kamara fog választani.

Szomoru háborus történet. Vannak gyengébb lelkek, akik nem tudnak hozzáadódni ahhoz a szörnyű teherhez, amelyet a háboru kényszerít reá mindenkire. Az ilyesmiből azután szomoru könnyes tragédiák fakadnak, a melyek megtézik a reánk nehezdedő amugy is súlyos napok terheit. Kolozsvárról jelentenek most egy fájdalmas hirt: a lacfalusi állami iskola igazgató-tanítója, Lázár János, súlyos sebbel került vissza a harcterről és hiába volt orvosok, ápolók minden igyekeve, meghalt az egyik kolozsvári kórházban. Fiatal felesége, leánynevén Pap Mariska, ott vergődött férje halálos ágyánál s amikor a hős tanító agonizálni kezdett, föbelötte magát és nyomban kiszendvedt. Néhány perccel még meg is előzte férjét a halálban. A boldogtalan fiatal asszony hátrahagyott levelében megmagyarázta öngyilkosságának az okát. E szerint fogadalmat tett, hogy ha férje elesik a háboruban, ő is követni fogja a halálba. Utolsó kérése az volt, hogy imádozt férjével közös sírba temessék, amihez a kolozsvári katonai hatóság megadta hozzájárulását.

KÖZSÉGHAZABÓL.

7—1. 1915. szám.

Hirdetmény.

A községi előljáróság a képviselő-testület fenti számú határozata alapján közzé teszi, miszerint az ispánház 1915. április 24-től kezdődő 1 évre s azontul kölcsönösen igénybe vehető fél évi felmondással határozatlan időre az alábbi feltételek mellett nyilvános szóbeli árverésen bérbeadatik. Kikiáltási ár 600 korona. Kisebb javítások 20 korona erejéig bérlőt terhelik; átalakítást a község nem eszközöl; bérösszeg negyedévenként előre fizetendő; a kórház kertjéhez a lakás udvarán keresztül székérut engedendő; árverésen legkisebb ígéret 10 korona.

Tapolcza, 1915. január 13.

Az előljáróság.

POROSZ-SZÉN

= = állandóan kapható = =
KESZLER JENŐ cégnél, Tapolczán.

Üzlethelyiség

Deák Ferenc-utcai házamban
április 1-re, esetleg azonnal is

2 lakás

a Vásár-téri házamban

KIADÓ.

Bővebbet özv. Csöndes Józsefné.

Tejcsarnokomban naponta

friss teavaj

jutányosan kapható.

LUSTIG SAMUELNE.

ELADÓ

Tapolcza község mellett, Szentgyörgy-hegy keleti részén fekvő 2483 □-öl területű gondozott és jól termő fiatal

oltványszőlő

az összes pince és présházbeli tárgyakkal együtt. Bővebbet a tulajdonosnál — levélileg is — KESZTHELY, Rákóczi-ut 74. sz. tudhatni meg.

THURY LÁSZLÓ

ny. m. kir. adótárnok.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

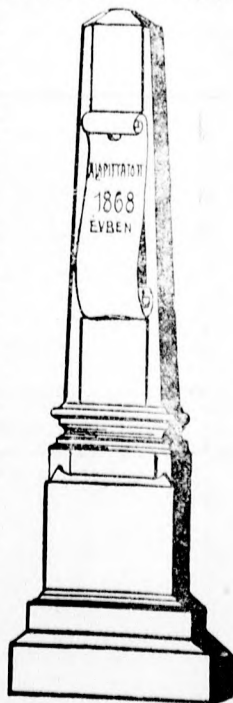
Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaladé. :-:

Legolesőbb napi árak!

KRAUSZ ALBERT FIA

KŐIPARTELEPE

Esterházy-utca 2. szám. PÁPA Jókai-utca 102. szám.

Telefon 95. szám.

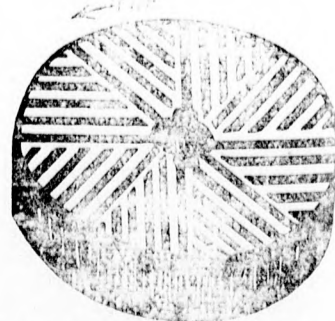
Dus választéku sörkő-
raktár bel- és külföldi
:: kőfajtákból. ::

Készít sörboltokat,
épületi munkákat,
keresztelő-medencéket,
urasztalát, kataszteri és határ-
köveket legolesőbb

:-: áron. :-:

Nagy malomkő-raktár,
legjobb minőségű
francia és tót kövekből.

Gyári raktár malom-
berendezési cikkekéből.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Keresek

egy szőlőműnkás Vincellért,

aki a Szentgyörgy-hegy keleti részén fekvő 2483 □-öl területű fiatal oltványszőlő összes munkáját évi készpénzfizetésért elvégezné, ebbeli ajánlatok szóval vagy írásban a tulajdonosnál, Keszthely, Rákóczi-ut 74. sz. intézendők. THURY LÁSZLÓ, ny. m. kir. adótárnok.

A jó anya, aki szereti gyermekeit, jó tejet ad nekik Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval.

A Kathreiner a híres Kathreiner-féle eljárás útján elsőrendű malátából készült s 23 év óta orvosilag elismert erősítő ital.

Bevásárlás alkalmával mindig csak a valódi Kathreineret kérjük, mely a Kneipp piébános arcképevel ellátott zárt csomagokban kapható.

A VILÁGHÁBORU KÉPES KRÓNIKÁJA

Előfizetési ára: negyedévre 3 K.
Példányonként 24 fillér.

Kapható:

LÖWY B. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN,
Tapolczán.

XIV. (XXV.) évfolyam

TA

FEL

Előfizetési ár: Egész évre negyedévre 2 kor

Szólóink v

A Balatonvidék a bortermelő vidéke. viszonyok közvetve folyó évi szőlőgazdálkodás talan menetét. A mul legelsősorban a gál gitése toluul már mo künk szőlőgazdaság, hogy kárt ne szenvedül ettől függ boldog társadalmi szervező összefogni, hogy ga amely egyedüli biz peronoszora ellen, vedjenek. Mint hallju a mozgalom meginc

A rézgálic ára az napban körülbelül 6 emelkedett. Ma már lehet nagyobb men métermázsánként 1 beszerezni. Pedig majd csak tavaszsz hiszen gazdáink tö nem gondol arra, kell a peronospor. Még szomorubb a men nemcsak a hóm előre is a réz el vannak adva s sárny vagy pláne b forgó viszonyok hatnak.

A hazai gyárak költ rendszeresen Ebből egy — a nag a másik kettő a emelkedése miatt é amugy sem vala és eddig is csak gyobb rézkészletek Ausztria normalis behozatalra szorul a mi főimportőrün tilalmat állapított hirtik — egyéb is végen, mikor még piac lanyha volt, K.-s áron megvet rézgálicot és azt Tehát a német üz csekély mértékbe látásainkat.

Angol vagy fra lehet, de még ar hisz a réz és réz árunak tekintetik nek a szállítása c közvetítésével tö ezen a téren is u Olaszországnak máskor sincs, há számlára pedig u